

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගාණනය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා බැංකුවේ සංගමයේ (“සංගමය”) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මුදල් ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(3) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සහ 1993 අංක 47 දරන ක්‍රීඩා (සංශෝධිත) පනතේ 21(අ) වගන්තිය ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, සංගමයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහය සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගාණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගාණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ විගණන විෂය පථය යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගාණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සංගමය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සංගමය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සංගමයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සංගමයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව, සංගමයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාත්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මත භරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සංගමයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා සංගමයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සංගමයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සංගමයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සංගමය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ විගණන නිරීක්ෂණ

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම්	නිර්දේශය
<p>(අ) 1982 වර්ෂයේදී එවකට පළාත් පාලන, නිවාස හා ඉදිකිරීම් අමාත්‍යාංශය විසින් ඉදිකරන ලද සංගමයේ ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල සහ ශාඛස්ථ ක්‍රීඩාංගනයේ සාධාරණ අගය තීරණය කර 2023 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. මෙම ගොඩනැගිල්ලෙහි අයිතියද අදාළ පාර්ශවයන් වෙතින් ලබාගැනීමට සංගමය විසින් 2023 සැප්තැම්බර් 30 දින තෙක්ම කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>මෙම වත්කම්වල අයිතිය අමාත්‍යාංශය සතුව පැවතුණි. මේ හේතුවෙන් මෙම වත්කම් ශ්‍රී ලංකා බැංකුවේ සංගමයෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ප්‍රාග්ධනීකරණය කිරීමට කටයුතු කර නොමැත.</p>	<p>මෙම වත්කම්හි වටිනාකම හඳුනාගැනීම සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වෙත ගෙන ඒමට අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) සංගමයේ විධායක කමිටුවට 2020 වර්ෂයේ සිට ක්‍රීඩා හා යෞවන කටයුතු අමාත්‍යාංශය විසින් ලැබිය යුතුව පැවති රු. 4,185,893 ක ශේෂය කපා හැරීමට 2024 මැයි 24 දින තීරණය කර තිබූ අතර මෙම වටිනාකම, 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු මුළු ශේෂයෙන් සියයට 63 ක් නියෝජනය කර තිබුණි. එබැවින්, මෙම ලැබිය යුතු ගිණුම් වල නැවත අය කර ගැනීමේ හැකියාව සහ විශ්වසනීයත්වය පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් වාර්තා කරන දින වන විට පැවතුනි.</p>	<p>මෙම ශේෂය ගිණුම්වලින් කපා හැරීමට වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමේදී යෝජනා කර අනුමත කරන ලදී.</p>	<p>නැවත අයකරගත නොහැකි ලැබිය යුතු ශේෂයන් සම්බන්ධයෙන් ගිණුම් තුළ ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන සැපයිය යුතුය.</p>

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ගෙවිය යුතු ගිණුම

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම්	නිර්දේශය
සංගමයේ එවකට සභාපතිවරයා හට ගෙවිය යුතු රු.1,200,000 ක මුදලක් මෙම වාර්තාව නිකුත් කරන දිනය වන විටත් පියවා නොතිබුණි.	වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමේදී ගත් තීරණය අනුව මෙම ශේෂයන් ලියා හැරීමට තීරණය විය.	ගෙවිය යුතු මුදල් ගිණුම් තුළින් නිරවුල් කිරීමට කඩිනම් පියවර ගත යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණය ආදියට අනුකූල නොවීම.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදිය වෙත යොමු කිරීම	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) අංක 1990/23 දරන 2016 ඔක්තෝබර් 27 දිනැති අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශය පත් කරන ලද ජාතික ක්‍රීඩා සංගම් නියෝග.	වත්මන් ජාත්‍යන්තර ශ්‍රේණිගත කිරීම, කාල සීමාව තුළ අපේක්ෂිත ඉලක්කය සහ කාර්ය සාධන මට්ටම ඉහළ නැංවීමේ උපාය මාර්ග ඇතුළුව වසර දහයක කාලසීමාවක් සඳහා සංයුක්ත සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබුණි.	වර්ෂ 5ක් සඳහා සැලැස්ම 2024 නොවැම්බර් 30 ට පෙර අනුමත කරනු ඇත.	සංයුක්ත සැලැස්මක් සකස් කර ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ii) III කොටසේ (xii) ඡේදය	පවත්නා වර්ෂය අවසන් වීමට මාස 03කට පෙර ක්‍රීඩා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	අදහස් දක්වා නොමැත.	ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක සකස් කර ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) 1958 අංක 15 දරන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් පනතේ II කොටසෙහි 16 වැනි වගන්තිය සහ 1980 අංක 46 දරන සේවක භාර අරමුදල් පනත	සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අදාළ අරමුදල් සඳහා වූ දායක මුදල් ප්‍රේෂණය නොකිරීම හේතුවෙන් සේවක අර්ථසාධක අරමුදල (EPF) සහ සේවක භාරකාර අරමුදල (ETF) විසින් රු. 256,220 ක අධිභාරයක් පනවා තිබුණි.	EPF සහ ETF ප්‍රමාද වූ ප්‍රේෂණ සඳහා රු. 256,220 ක අධිභාරය ගෙවන ලදී.	අධිභාරයන් වළක්වා ගැනීම සඳහා EPF සහ ETF නියමිත වේලාවට අදාළ අරමුදල් වෙත ප්‍රේෂණය කිරීමට කටයුතු යුතුය.

2 මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංගමයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 2,561,359 ක උනන්දුවක් වූ අතර, ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ උනන්දුව රු. 6,927,040 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 4,365,681 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. පෙර වසරට සාපේක්ෂව සෘජු ආදායම් රු. 15,154,576 කින් වැඩි වීම මෙම වර්ධනය සඳහා ප්‍රධාන ලෙස බලපා තිබුණි.